

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Нийгмийн даатгалын сангийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ЗАА-2023/50/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Улиастай сум

2024 он

Дарга,

тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа

Утас: 99993365

Цахим хаяг: Bat-Undraa@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Болдбаатар

Утас: 99105506

Цахим хаяг: BoldbaatarH@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Г.Заяа

Утас: 90088028

Цахим хаяг: zayag@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт.....
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
 - 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....
 - 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин
 - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....
 - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт.....
4. Аудитын тайлан.....
 - 4.1 Ерөнхий зүйл
 - 4.2 Материаллаг байдал
 - 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
 - 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал
 - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
 - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал
5. Аудитын илрүүлэлт
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл.....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

АДБОУС Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

НДЕГ	Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар
------	----------------------------------

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

81090 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12
И-мэйл: zavkhan@audit.gov.mn

АЙМГИЙН НИЙГМИЙН
ДААТГАЛЫН ГАЗРЫН
ДАРГА С.НЯМЖАВ-д

2024-03-19 № 258
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу аймгийн Нийгмийн даатгалын сангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аймгийн Нийгмийн даатгалын сангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд аймгийн Нийгмийн даатгалын сан нь 38,145.5 сая төгрөгийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийн, 323.0 сая төгрөгийн татварын бус орлого төвлөрүүлэн, 61,355.6 сая төгрөгийн санхүүжилтийн орлого авснаар нийт 99,824.0 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлэн, 88,962.7 сая төгрөгийг нийгмийн даатгалын тэтгэвэр тэтгэмжид, 6,364.3 сая төгрөгийг НДЕГ-т төвлөрүүлэн, 1,397.5 сая төгрөгийн аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн /тухайн үеийн нэршлээр/ үйл ажиллагааны зардалд зарцуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аймгийн Нийгмийн даатгалын сангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн /тухайн үеийн нэршлээр/ цалингийн нэмэгдэл, авлагын бүртгэлтэй холбоотой 25.1 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Audit(D)Дүгнэлт/2024

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газраас тайлант онд 2017-2022 оныг дуусталх хугацааны тэтгэврийн тогтоолт, олголтод хийсэн хяналт шалгалтаар 57 иргэнтэй холбоотой 488.7 сая төгрөгийн тэтгэвэр илүү олгосон зөрчлийг илрүүлэн төлбөрийн акт тогтоосны барагдуулалт 30 хувьтай байна.

Мөн аймгийн Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын албанаас тайлант онд 2020-2022 оныг дуусталх хугацааны тэтгэмжийн тогтоолт, олголт, хэлтсийн үйл ажиллагааны төсвийн зарцуулалтад хийсэн хяналт шалгалтаар 27 иргэнтэй холбоотой 9.6 сая төгрөгийн тэтгэмж илүү олгосон, төсвөөс 3.4 сая төгрөгийг үрэлгэн зарцуулсан зэрэгтэй холбоотой төлбөрийн акт тогтоосны барагдуулалт 95 хувьтай байна.

Аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн /тухайн үеийн нэршлээр/ хяналт шалгалт, дотоод аудитын тасгаас 2017-2022 оныг дуусталх хугацааны тэтгэврийн тогтоолт, олголтод хийсэн хяналт шалгалтаар 30 иргэнтэй холбоотой 67.3 сая төгрөгийн тэтгэвэр илүү олгосон зөрчлийг илрүүлэн төлбөрийн акт тогтоосны барагдуулалт 28 хувьтай байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

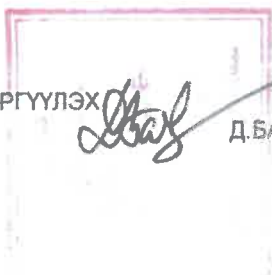
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>8,654,946.4</u>	<u>10,989,149.4</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	5,408,596.1	8,508,028.2
	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	4,708,596.1	8,508,028.2
	Төгрөг	4,708,596.1	8,508,028.2
	Төрийн сангийн харилцах	709,578.9	19.5
	Арилжааны банк дахь харилцах	3,998,300.4	8,507,611.9
	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	716.8	396.8
	Замд яваа мөнгөн хөрөнгө	700,000.00	
	АВЛАГА	3,231,292.3	2,452,398.1
	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	356,018.9	869,880.1
	Татаас, санхүүжилтийн авлага	2,806,836.0	1,153,461.4
335	Бусад авлага	68,437.5	429,056.6
3351	Байгууллагаас авах авлага	63,952.8	424,571.9
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	4,484.7	4,484.7
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	15,058.0	28,723.1
354	Хангамжийн материал	15,058.0	28,723.1
35410	Бичиг хэргийн зардал		547.1
35420	Аж ахуйн материал	13,643.8	26,605.4
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	571.0	571.0
35470	Бусад хангамжийн материал	843.2	999.6
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>387,641.1</u>	<u>309,846.9</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	387,641.1	309,846.9
392	Биет хөрөнгө	378,371.1	300,576.9
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	296,775.0	296,775.0
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(129,420.2)	(142,365.7)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	10,470.0	10,470.0
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл		(2,617.5)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	191,723.8	193,631.3
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(56,638.5)	(110,456.6)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	129,797.8	123,923.4
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(64,337.0)	(68,783.0)
393	Биет бус хөрөнгө	9,270.0	9,270.0
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	9,270.0	9,270.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>9,042,587.4</u>	<u>11,298,996.3</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>81,071.3</u>	<u>554,150.6</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	81,071.3	554,150.6
413	Өглөг	17,287.7	88,979.0

41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	17,287.7	88,979.0
414	Урьдчилж орсон орлого	63,783.6	465,171.6
41410	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв	63,783.6	465,171.6
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>8,961,516.1</u>	<u>10,744,845.7</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	8,961,516.1	10,744,845.7
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	283,902.9	283,902.9
51101	Өмч: - төрийн	283,902.9	283,902.9
512	Хуримтлагдсан үр дүн	8,640,045.0	10,423,374.6
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	9,077,302.6	8,623,014.4
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(437,257.6)	1,800,360.2
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	37,568.2	37,568.2
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>9,042,587.4</u>	<u>11,298,996.3</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	87,887,497.0	98,581,494.8
112	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого	28,675,145.2	38,593,060.7
112001	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	19,954,139.6	26,823,667.9
112002	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	2,074,636.2	2,794,681.2
112003	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	1,297,320.3	1,758,154.1
112004	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	388,750.1	527,741.1
112005	Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	4,960,298.9	6,688,816.4
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	163,648.7	658,435.1
120	Нийтлэг татварын бус орлого	163,648.7	658,435.1
120002	Хүүгийн орлого	197.7	49,967.5
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	23,726.9	48,922.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	23,644.9	48,922.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	82.0	
120009	Бусад орлого	70,238.2	557,449.8
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	69,485.9	2,095.8
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	59,048,703.1	59,329,998.9
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	12,143,050.7	13,758,681.3
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	12,143,050.7	13,758,681.3
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	38,576.0	10,487.9
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,000.0	4,000.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	35,576.0	6,487.9
1330	Төсвийн захирагчдаас	45,971,669.0	44,116,877.8

133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	45,971,669.0	44,116,877.8
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	895,407.4	1,443,951.9
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	886,229.8	1,443,951.9
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	9,177.6	
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	88,324,754.6	96,781,134.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	88,324,754.6	96,781,134.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	844,143.5	1,457,501.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	604,727.8	1,095,817.3
210101	Үндсэн цалин	433,733.3	653,362.7
210102	Нэмэгдэл	115,796.9	288,414.8
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	28,530.0	41,182.0
210104	Урамшуулал	26,667.6	112,857.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	77,063.7	137,216.5
210201	Тэтгэврийн даатгал	52,598.6	94,086.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,170.8	9,941.2
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,929.8	8,834.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,217.7	2,095.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,146.8	22,260.2
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	31,974.3	41,449.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,199.7	3,749.8
210302	Түлш, халаалт	27,265.2	36,387.3
210303	Цэвэр, бохир ус	1,509.4	1,312.4
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	22,584.8	32,999.8
210401	Бичиг хэрэг	5,449.6	14,486.6
210402	Тээвэр, шатахуун	11,522.2	10,246.5
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,584.2	2,564.8
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	358.2	387.5
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,670.7	5,314.4
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	20,745.3	37,438.4
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	7,754.2	1,405.4
210604	Урсгал засвар	12,991.	36,033.0
2107	Томилолт, зочны зардал	6,628.5	11,432.2
210702	Дотоод албан томилолт	6,628.5	11,432.2
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	31,675.6	20,134.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	23,007.9	11,629.3
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		
210803	Даатгалын үйлчилгээ	396.0	396.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	69.1	47.1
210807	Газрын төлбөр	6.3	34.5
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	6,652.8	6,837.1

210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,543.5	1,190.6
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	48,743.4	81,013.2
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	894.6	689.6
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	47,848.8	80,323.6
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	87,480,611.2	95,323,633.1
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	76,457,325.2	88,959,298.3
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	76,380,760.8	88,949,897.5
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	9,071.8	9,400.8
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	67,492.6	0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	11,023,286.0	6,364,334.8
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	11,023,286.0	6,364,334.8
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>-437,257.6</u>	<u>1,800,360.2</u>
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>-437,257.6</u>	<u>1,800,360.2</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>89,439,923.3</u>	<u>99,824,030.4</u>
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	28,646,404.9	38,145,446.0
112	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого	28,646,404.9	38,145,446.0
112001	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	19,941,529.0	26,527,760.9
112002	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	2,072,727.4	2,763,135.7
112003	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	1,295,529.7	1,734,587.1
112004	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	387,560.9	519,218.9
112005	Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл	4,949,057.9	6,600,743.4
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	584,975.0	322,965.7
120	Нийтлэг татварын бус орлого	584,975.0	322,965.7
120002	Хүүгийн орлого	197.7	38,887.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	584,777.3	283,998.7
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	584,695.3	283,998.7
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	82.00	
120009	Бусад орлого		80.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	60,208,543.4	61,355,618.6
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	13,348,010.1	15,787,669.8
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	13,348,010.1	15,787,669.8
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	38,576.0	10,487.9

131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,000.0	4,000.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	35,576.0	6,487.9
1330	Төсвийн захирагчдаас	45,926,549.9	44,113,509.0
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	45,926,549.9	44,113,509.0
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	895,407.4	1,443,951.9
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	886,229.8	1,443,951.9
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	9,177.6	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>88,876,313.9</u>	<u>96,724,598.2</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	<u>88,876,313.9</u>	<u>96,724,598.2</u>
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	814,058.1	1,388,148.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	604,716.9	1,095,817.3
210101	Үндсэн цалин	433,722.5	653,362.7
210102	Нэмэгдэл	115,796.9	288,414.8
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	28,530.0	41,182.0
210104	Урамшуулал	26,667.6	112,857.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	77,181.5	137,376.8
210201	Тэтгэврийн даатгал	52,598.6	94,086.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,170.8	10,139.5
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,929.8	8,834.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,217.7	2,095.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,264.6	22,222.2
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	31,974.33	41,449.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,199.7	3,749.8
210302	Түлш, халаалт	27,265.2	36,387.3
210303	Цэвэр, бохир ус	1,509.4	1,312.4
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	22,584.9	44,911.9
210401	Бичиг хэрэг	5,449.6	13,437.1
210402	Тээвэр, шатахуун	11,522.2	10,246.5
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,584.2	2,564.8
210404	Ном, хэвлэл		
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	358.2	387.5
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,670.7	18,276.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	39,945.3	37,438.4
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	26,954.2	1,405.4
210604	Урсгал засвар	12,991.1	36,033.0

2107	Томилолт, зочны зардал	6,628.5	11,432.2
210702	Дотоод албан томилолт	6,628.50	11,432.2
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	30,132.1	18,952.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	23,007.9	11,637.9
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		
210803	Даатгалын үйлчилгээ	396.0	396.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	69.1	47.1
210807	Газрын төлбөр	6.3	34.5
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	6,652.8	6,837.1
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх		
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	894.6	769.6
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		80.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	894.6	689.6
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	88,062,255.8	95,336,449.9
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	77,038,969.9	88,972,115.2
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	76,378,457.0	88,896,685.2
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	9,071.8	9,400.8
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	583,948.5	66,029.2
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	67,492.6	
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	11,023,285.9	6,364,334.7
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	11,023,285.9	6,364,334.7
213504	Хөрөнгийн		
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>563,609.4</u>	<u>3,099,432.2</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	563,609.4	3,099,432.2
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	4,844,986.6	5,408,596.0
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	5,408,596.0	8,508,028.2
11	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	563,609.4	3,099,432.2

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

№	Тайлангийн үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	283,902.9	37,568.2	9,080,667.7	9,402,138.8
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			-3,365.1	-3,365.1
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	283,902.9	37,568.2	9,077,302.6	9,398,773.7
4	Тайлант үеийн үр дүн			-437,257.6	-437,257.6
5	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	283,902.9	37,568.2	8,640,045.0	8,961,516.1
6	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	283,902.9	37,568.2	8,640,045.0	8,961,516.1
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			-17,030.6	-17,030.6
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	283,902.9	37,568.2	8,623,014.4	8,944,485.5
19	Тайлант үеийн үр дүн			1,800,360.2	1,800,360.2
20	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	283,902.9	37,568.2	10,423,374.6	10,744,845.7

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	93,377,560.1	90,283,346.3	3,094,213.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	93,377,560.1	90,283,346.3	3,094,213.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,442,790.2	1,377,580.3	6,804.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,139,761.2	1,095,817.3	
210101	Үндсэн цалин	631,363.2	653,362.7	
210102	Нэмэгдэл	333,828.5	288,414.8	
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	47,689.4	41,182.0	
210104	Урамшуулал	126,880.1	112,857.8	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	144,710.1	137,376.8	
210201	Тэтгэврийн даатгал	98,844.5	94,086.0	
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,466.4	10,139.5	
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,173.1	8,834.1	
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,293.3	2,095.0	
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,932.8	22,222.2	
2103	Байр ашиглалттай холбоотой	42,147.7	41,449.5	

	ТОГТМОЛ зардал			
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,278.1	3,749.8	
210302	Түлш, халаалт	36,387.3	36,387.3	
210303	Цэвэр, бохир ус	1,482.3	1,312.4	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	46,956.2	44,911.9	
210401	Бичиг хэрэг	13,489.4	13,437.1	
210402	Тээвэр, шатахуун	11,834.4	10,246.5	
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,908.4	2,564.8	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	399.0	387.5	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	18,325.0	18,276.0	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	27,179.5	26,950.4	
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,405.5	1,405.4	
210604	Урсгал засвар	25,774.1	25,545.0	
2107	Томилолт, зочны зардал	17,361.3	11,432.2	
210702	Дотоод албан томилолт	17,361.3	11,432.2	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	23,574.2	18,952.6	
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	14,980.0	11,637.9	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	400.0	396.0	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	100.0	47.1	
210807	Газрын төлбөр	80.0	34.5	
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	8,014.2	6,837.1	6,804.8
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1100.0	689.6	
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1100.0	689.6	
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	91,934,769.9	88,905,766.0	3,029,003.9
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	91,934,769.9	88,905,766.0	3,029,003.9
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	91,925,689.0	88,896,685.2	3,029,003.8
213204	Ажил олгөгчөөс олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	9,080.9	9,080.8	0.1
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	93,377,560.1	47,625,716.4	- 45,751,843.7
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	15,787,669.8	15,787,669.8	
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	15,787,669.8	15,787,669.8	
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	77,589,890.3	31,583,340.9	- 46,006,549.4
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	77,589,890.3	31,583,340.9	- 46,006,549.4
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС		254,705.7	254,705.7
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		254,705.7	254,705.7
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		5,408,596.1	

5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		8,508,028.2	
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	50.0	47.0	
620001	Удирдах ажилтан	1.0	1.0	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	42.0	43.0	
620003	Үйлчлэх ажилтан	7.0	5.0	
620004	Гэрээт ажилтан			

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Д/д	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
1	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	10,487.9
2	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	10,487.9
3	Бараа, ажил үйлчилгээний зардал	10,487.9
4	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,487.9
5	Урсгал засвар	10,487.9
6	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	10,487.9
7	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	10,487.9
8	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,000.0
9	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,487.9

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтэс эрхэм зорилгоо “Бид даатгуулагчийнхаа итгэл найдвар, сэтгэл ханамжаар үнэлэгдэх нийгмийн даатгалын үйлчилгээг хүргэнэ” гэж тодорхойлжээ.

Аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн зорилт:

1. Нийгмийн даатгалын тухай хууль тогтоомжийн биелэлтийг зохион байгуулна.
2. Нийгмийн даатгалын санг бүрдүүлнэ.
3. Нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөрийг хууль тогтоомжийн дагуу тогтоон олгоно.
4. Иргэд даатгуулагчийн нийгмийн даатгалын баталгааг хангана.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль:

1. Нийгмийн даатгалын тухай хууль,
2. Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хууль

3. Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын тухай хууль
4. Нийгмийн даатгалын сангаас олгох үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөрийн тухай хууль
5. Нийгмийн даатгалын сангаас олгох ажилгүйдлийн тэтгэмжийн тухай хууль
6. Цэргийн албан хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хууль
7. Төсвийн тухай хууль,
8. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
9. Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилтийг үр нөлөөтэй гэж үзсэн.

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газраас тайлант онд 2017-2022 оныг дуусталх хугацааны тэтгэврийн тогтоолт, олголтод хийсэн хяналт шалгалтаар 57 иргэнтэй холбоотой 488.7 сая төгрөгийн тэтгэвэр илүү олгосон зөрчлийг илрүүлэн төлбөрийн акт тогтоосны барагдуулалт 30 хувьтай байна.

Мөн аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас тайлант онд 2020-2022 оныг дуусталх хугацааны тэтгэмжийн тогтоолт, олголт, хэлтсийн үйл ажиллагааны төсвийн зарцуулалтад хийсэн хяналт шалгалтаар 27 иргэнтэй холбоотой 9.6 сая төгрөгийн тэтгэмж илүү олгосон, төсвөөс 3.4 сая төгрөгийг үрэлгэн зарцуулсан зэрэгтэй холбоотой төлбөрийн акт тогтоосны барагдуулалт 95 хувьтай байна.

Аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн /тухайн үеийн нэршлээр/ хяналт шалгалт, дотоод аудитын тасгаас 2017-2022 оныг дуусталх хугацааны тэтгэврийн тогтоолт, олголтод хийсэн хяналт шалгалтаар 30 иргэнтэй холбоотой 67.3 сая төгрөгийн тэтгэвэр илүү олгосон зөрчлийг илрүүлэн төлбөрийн акт тогтоосны барагдуулалт 28 хувьтай байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Аймгийн Нийгмийн даатгалын сангийн 2023 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Аймгийн Нийгмийн даатгалын сангийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна. Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 2,256,408.9 мянган төгрөгөөр буюу 20 хувиар нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт / мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Эргэлтийн хөрөнгө дүн	8,654,946.4	10,989,149.4	2,334,203.0
Мөнгөн хөрөнгө	5,408,596.1	8,508,028.2	3,099,432.1
Авлага	3,231,292.3	2,452,398.1	-778,894.2
Бараа материал	15,058.0	28,723.0	13,665.0
Үндсэн хөрөнгө	387,641.1	309,846.9	-77,794.2
Нийт хөрөнгийн дүн	9,042,587.41	11,298,996.34	2,256,408.93
Нийт өр төлбөр	81,071.3	554,150.6	473,079.3
Цэвэр хөрөнгийн өмчийн дүн	8,961,516.1	10,744,845.7	1,783,329.6
Засгийн газрын хувь оролцоо	283,902.9	283,902.9	0.00
Өр төлбөр, цэвэр хөрөнгийн өмчийн дүн	9,042,587.4	11,298,996.3	2,256,408.9

НДЕГ-ын даргын А/51 дүгээр тушаалын дагуу нийгмийн даатгалын сангуудын давсан орлогыг тухайн сар бүрийн эцэст төвлөрүүлнэ гэж заасны дагуу мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл өмнөх оноос 3,099,432.1 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Мөн 2023 оны 7 дугаар сарын 01-ээс Засгийн газрын 248, 249 дүгээр тогтоол гарч тэтгэврийн хэмжээ нэмэгдсэн нь мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл өсөхөд нөлөөлсөн байна.

Нийт авлагын хэмжээ өмнөх оноос 778,894.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь улсын төсвөөс авах татаас санхүүжилтийн авлага барагдсантай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл 309,846.9 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 77,794.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь хуримтлагдсан элэгдэл өссөнтэй холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус сангийн 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 15,787,669.8 мянган төгрөгөөр, нийгмийн даатгалын сангаас 77,589,890.3 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 93,377,560.1 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлэн батлуулсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд улсын төсвөөс 15,787,669.8 мянган төгрөгийн, улсын нийгмийн даатгалын сангаас 45,557,460.9 мянган төгрөгийн санхүүжилтүүдийг авч, 38,145,446.1 мянган төгрөгийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого, 322,965.7 мянган төгрөгийн хүүгийн орлого бүрдүүлснээр санд нийтдээ 99,813,542.5 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлэн 93,449,207.7 мянган төгрөгийг зарцуулан, 6,364,334.8 мянган төгрөгийг НДЕГ руу буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Сангийн нийт зардлын цэвэр гүйцэтгэл 90,283,346.3 мянган төгрөг байгаа бөгөөд батлагдсан төлөвлөгөөг 3,094,213.8 мянган төгрөгөөр буюу 3.3 хувиар хэмнэсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Аймгийн Засаг даргын нөөц сангаас 4,000.0 мянган төгрөгийн, Практикал даатгалаас 6,487.9 мянган төгрөгийн, нийт 10,487.9 мянган төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлсэн. Нэмэлт санхүүжилтийн 10,487.9 мянган төгрөгийг урсгал засварт зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Аймгийн Нийгмийн даатгалын сангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Г.Заяа гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Болдбаатар, дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Бат-Ундраа нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Аймгийн Нийгмийн даатгалын сангийн 2023 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газарт 2024 оны 02 дугаар сарын 26-ны өдөр ирүүлсэн байна

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлогыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2023 оны 10 дугаар сарын 01-ээр гаргасан санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлогын 87,887,497.0 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцон 878,875.0 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн тул 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлогын 98,581,494.8 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцон 985,814.9 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн батлагдсан төсвийн хүрээнд зардал гарган ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Энэ дагуу шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад алдаа, зөрчил илрээгүй.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай бүрэн нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Аймгийн Нийгмийн даатгалын сангийн 2023 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийсэн бөгөөд алдаа зөрчил илрээгүй байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Мөнгөн дүн	Хувь
Албан шаардлага	1	141,903.0	1	141,903.0	100
Нийт дүн	1	141,903.0	1	141,903.0	100

9.5 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Ажилтнуудын ажлын ачааллыг харилцан адилгүй хуваарилсан, бичиг хэрэг, хүний нөөцийн ажилтны тогтвор суурьшил алдагдсан, үйл ажиллагааны нягтлан бодогчийн ерөнхий журналын хөтлөлт шаардлагын түвшинд хүрээгүй зэргийг анхаарах шаардлагатай байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 25,041.6 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснийг таслан зогсоож, дахин давтан гаргуулахгүйн тулд зөвлөмж хүргүүллээ.

5.1 Төлбөрийн акт өгөгдөөгүй.

5.2 Албан шаардлага өгөгдөөгүй.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

1. Он дамжсан 4,484.7 мянган төгрөгийн авлагын үлдэгдлийг барагдуулах ажлыг зохион байгуулаагүй байна.
2. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан шат, зам барих ажлын гүйцэтгэл 13 хувьтай байхад санхүүжилтийн 19,289.9 мянган төгрөгийг бүрэн олгож Засгийн газрын 2023 оны 278 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах журам"-ын 4.3 дахь заалтыг зөрчсөн. Уг санхүүжилтийг санхүүгийн тайланд авлагаар тусгаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

1. Он дамжсан 4,484.7 мянган төгрөгийн авлагын үлдэгдлийг барагдуулах ажлыг зохион байгуулах, барагдаагүй тохиолдолд шүүх болон эрх бүхий байгууллагын шийдвэрийг үндэслэн данснаас хасах
2. Хөрөнгө оруулалтын ажлын санхүүжилтийг олгохдоо Засгийн газрын 2023 оны 278 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах журам"-ыг мөрдөж ажиллах, гэрээний хугацаанд гүйцэтгэгч компаниар ажлын тоо хэмжээнд тусгагдсан ажлыг хийлгэн ашиглалтад хүлээж авах
3. Төсвийн хөрөнгийг зарцуулахдаа "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ын 6.3-д "Байгууллага бараа, ажил үйлчилгээг нийлүүлсэн боловч төлбөрийг хараахан аваагүй үед төлөгдөөгүй дүнгээр авлага хүлээн зөвшөөрнө" гэж заасныг баримталж ажиллах

2. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

1. Удирдлага нь 2022 онд аймгийн Засаг даргын шийдвэрээр үр дүнгийн урамшуулал авсан боловч тайлант онд НДЕГ-ын даргын шийдвэрээр өмнөх

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

оны үр дүнгийн урамшуулал 1,088.7 мянган төгрөгийг давхардуулан авсан байна.

2. Шаардлага хангаагүй ажилтанд 178.3 мянган төгрөгийн түлээ нүүрсний хөнгөлөлт олгосон байна.

Өгсөн зөвлөмж:

1. Аймгийн Засаг даргаас болон НДЕГ-аас ирсэн шийдвэрийн дагуу нэг ажлын үр дүнгээр урамшуулал давхардуулан авч төсвийн хөрөнгийг үрэлгэн зарцуулдаг зөрчлийг таслан зогсоох
2. Засгийн газрын 2019 оны 6 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн албан хаагчид нөхөх төлбөр олгох журам”-ын 8.3-д “Ердийн галлагаатай сууцанд амьдардаг төрийн албан хаагчид өвлийн улирлын түлш худалдан авах зардлын зохих хэсгийг байгууллагаас нөхөн олгож болно” гэж заасныг мөрдөн ажиллах
3. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4-д “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна” гэж заасныг мөрдөж ажиллах

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/ мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Үүнээс				Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
							Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Удирдлага нь 2022 онд аймгийн Засаг даргын шийдвэрээр үр дүнгийн урамшуулал авсан байтал тайлант онд НДЕГ-ын даргын шийдвэрээр үр дүнгийн урамшуулал илүү тооцож авсан	1	1,088.7					1	1,088.7				
Авлагын үлдэгдлийг барагдуулах ажлыг зохион байгуулаагүй	1	4,484.7					1	4,484.7				
Гэрээт ажлын гүйцэтгэл 13 хувьтай байхад санхүүжилтийг бүрэн олгосон.	1	19,289.9					1	19,289.9				
Дүн	3	24,863.2					3	24,863.2				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Шаардлага хангаагүй ажилтанд түлээ нүүрсний хөнгөлөлт олгосон.	1	178.3					1	178.3
Дүн	1	178.3					1	178.3

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР:

Х.БОЛДБААТАР

БОЛОВСРУУЛСАН:

АХЛАХ АУДИТОР:

Г.ЗАЯА

Огноо: 2024-03-20